

P7_TA-PROV(2009)0022

Убийства на активисти за правата на човека в Русия

Резолюция на Европейския парламент от 17 септември 2009 г. относно убийствата на активисти за правата на човека в Русия

Европейският парламент,

- като взе предвид предишните си резолюции относно Русия, и по-конкретно резолюциите от 25 октомври 2006 г. относно убийството на руската журналистка Ана Политковская¹ и от 18 декември 2008 г. относно нападенията над правозащитници в Русия и делото за убийството на Анна Политковская²,
 - като взе предвид Декларацията от председателството на Съвета от името на Европейския съюз от 12 август 2009 г. относно убийството на чеченския правозащитник Зарема Садулаева и нейния съпруг Алик Джабраилов,
 - като взе предвид Споразумението за партньорство и сътрудничество между Европейския съюз и Руската федерация, което влезе в сила през 1997 г. и действието на което беше удължено до сключването на ново споразумение,
 - като взе предвид продължаващите преговори за ново споразумение, което ще предостави нова всеобхватна рамка за отношенията между ЕС и Русия,
 - като взе предвид Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, Декларацията на ООН относно защитниците на правата на човека и Декларацията на ООН за правото и отговорността на лица, групи и обществени организации да насърчават и защитават общопризнатите права на човека и основни свободи,
 - като взе предвид член 122, параграф 5 от своя правилник,
- A. като има предвид, че като държава-членка на Съвета на Европа и на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) Русия се е ангажирала да защитава и насърчава правата на човека, основните свободи и правовата държава;
- Б. като има предвид, че засиленото сътрудничество и добросъседските отношения между ЕС и Русия са от ключово значение за стабилността, сигурността и просперитета на цяла Европа;
- В. като има предвид, че ЕС се стреми към стратегическо партньорство с Русия, основаващо се на ценностите на демокрацията, правата на човека и правовата държава;
- Г. като има предвид, че е настъпило тревожно влошаване на положението на защитниците на правата на човека, по-специално в Северен Кавказ;
- Д. като има предвид, че дейността на правозащитните организации, като например „Мемориал“ и „Демос“, е от съществено значение за изграждането на стабилно и

¹ ОВ С 313 Е, 20.12.2006 г., стр. 271.

² ОВ С 58 Е, 12.3.2009 г., стр. 180.

свободно общество; като има предвид, че поради това руското правителство следва да се гордее с важната роля, която играят такива институции;

- Е. като има предвид, че адвокатът защитник на правата на човека, Станислав Маркелов, който бе представител и на убитата журналистка Анна Политковская, също бе убит на 20 януари 2009 г. заедно с журналистката Анастасия Барбурова, загинала при опита ѝ да защити г-н Маркелов;
- Ж. като има предвид, че на 10 юли 2009 г. тялото на активиста за защита на правата на човека, Андрей Кулагин, бе открито в кариера в Петрозаводск, два месеца след като той бе безследно изчезнал;
- З. като има предвид, че Наталия Естемирова, ръководител на организацията „Мемориал“ в Чечения, бе отвлечена на 15 юли 2009 г. в Грозни и бе открита мъртва в съседна Ингушетия; като има предвид, че Европейският парламент запази минута мълчание в памет на Наталия Естемирова по време на своята сесия на 16 юли 2009 г.; като има предвид, че след това убийство работата на организацията „Мемориал“ в Чечения бе прекратена;
- И. като има предвид, че през септември 2009 г. се очаква да започне дело за клевета въз основа на твърдение, подадено от чеченския президент, Рамзан Кадилов, срещу Олег Орлов, ръководител на Центъра за правата на човека „Мемориал“, за това, че на 15 юли 2009 г. г-н Орлов е публикувал на интернет страницата на „Мемориал“ изявление, в което обвинява президента Кадилов, че има отношение към убийството на Наталия Естемирова;
- Й. като има предвид, че на 10 август 2009 г. чеченските активисти за гражданско общество, Зарема Садулаева и нейният съпруг, Алик Джабраилов, работещи за хуманитарната организация „Да спасим поколението“, бяха отвлечени от своя офис в Грозни и открити убити на следващия ден,
- К. като има предвид, че на 4 декември 2008 г. Санкт-петербургските офиси на научно-информационния център „Мемориал“ бяха нападнати от маскирани мъже от службата на руския главен прокурор и при това нападение бяха отнети харддискове и компактдискове, съдържащи цялата база данни за хиляди жертви на сталинистките репресии; като има предвид, че базата данни бе върната на организацията „Мемориал“ по разпореждане на съда;
- Л. като има предвид, че на 3 септември 2009 г. сградите, в които се намират частните жилища на Олег Орлов, ръководител на правозащитния център „Мемориал“, и неговия сътрудник, Александър Черкасов, са били инспектирани от правителствени следователи, които са се представили за данъчни служители;
- М. като има предвид, че на 3 септември 2009 г., два месеца след като бе постановил решение за възобновяване на делото срещу тримата обвиняеми, които бяха оправдани през февруари тази година, Върховният съд на Русия постанови ново разследване на убийството на Анна Политковская, извършено през 2006 г.;
- Н. като има предвид, че в Европейския съд по правата на човека в Страсбург са подадени многобройни жалби от руски граждани;

1. Безрезервно осъжда и изразява дълбоко възмущение от случаите на тормоз и нападенията срещу живота на правозащитници, адвокати и журналисти в Русия;
2. Настоятелно призовава руските власти да направят всичко възможно, за да гарантират закрилата на правозащитниците, както е утвърдено в Декларацията на ООН за правото и отговорността на лица, групи и обществени организации да насърчават и защитават общопризнатите права на човека и основни свободи; по-специално призовава отговорните органи да създадат условия, позволяващи на „Мемориал“ и други правозащитни организации да възобновят своята дейност в Чечения в една безопасна среда; приветства връщането на архива на организацията „Мемориал“ в Санкт Петербург, конфискуван при претърсването на офисите на 4 декември 2008 г.;
3. Призовава руските федерални органи да разследват бързо, цялостно и ефективно посочените по-горе убийства и да предадат на съд както лицата, отговорни за тези брутални действия, така и извършителите им;
4. Подчертава, че безнаказаността в Чечения води до дестабилизация в целия район на Северен Кавказ;
5. Отбелязва телеграмата на руския президент Дмитрий Медведев, изпратена през юли до правозащитната организация „Мемориал“, в която той заявява своя ангажимент за пълно разследване на убийството на Наталия Естемирова;
6. Приветства инициативата, предприета от президента Медведев, за изменение на законодателството, свързано с НПО с оглед облекчаване на някои ограничения и усложнения при регистрацията на руски НПО, и очаква съществено подобрене;
7. Приветства решението на Върховния съд на Русия от 3 септември 2009 г. да започне ново разследване на убийство на Анна Политковская и да обедини в едно дело разследването срещу тримата обвиняеми, които бяха оправдани в първия съдебен процес, и това срещу сочения за убиец Руслан Махмудов и лицата, които са го спонсорирали; призовава този съдебен процес да започне колкото е възможно по-бързо, да се проведе по реда на производство с участието на съдебни заседатели и да бъде открит за всички журналисти и медии;
8. Приканва към засилване на консултациите на ЕС и Русия в областта на правата на човека и настоява този процес да бъде отворен за ефективно участие от страна на Европейския парламент, Държавната дума, руските съдебни органи, гражданското общество и правозащитни организации, призовава Русия да спазва изцяло своите задължения като член на ОССЕ и на Съвета на Европа, включително зачитането на правото на сдружаване и правото на мирни демонстрации; подчертава своята позиция, че защитата на правата на човека следва да бъде приоритетна точка в дневния ред на следващата среща на върха между ЕС и Русия и да стане неразделна част от новото споразумение между ЕС и Русия;
9. Призовава руските власти да спазват всички решения на Европейския съд по правата на човека и незабавно да ратифицират допълнителния протокол № 14 към Конвенцията за правата на човека и основните свободи относно реформата на нейната контролна система;

10. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, правителствата и парламентите на държавите-членки, правителството и парламента на Руската федерация, ОССЕ и Съвета на Европа.